

Volkmanův hold prarodičům

(Nové KNIHY /41)

I když básník ALOIS VOLKMAN debutoval již roku 1976 (ve svých devětatřiceti letech) dlouho neměl se svými eticky zacílenými verši na různých ustláno, a proto není divu, že jeho sbírku STÁČENÍ PODZIMU mohl Jaroslav Seifert, novopečený laureát Nobelovy ceny za literaturu, přátelsky posoudit už v lednu 1985. Tehdy se vyjádřil nanejvýš pochvalně a kvitoval s uznáním, že básník mezi dva obsáhlé portréty svých starých prarodičů umístil "celý obláček drobných básní, svých básnivých pohledů a pozorování, jen krátkých okamžiků, ohlédnutí..." Volkmanovy drobné básně - jak soudí Seitert - "jsou vtipné a duchaplné. Na některých je i krůpěj lidské krve. A to je pěkné..."

Od dokončení sbírky k jejímu prvnímu knižnímu vydání však uplynulo téměř deset let: teprve teď vyšlo Stáčení podzimu v brněnském Bloku ve spolupráci s vydavatelstvím Církve československé husitské Blahoslav. Jeho osou jsou zmíněné, delší skladby Babička a Děda, texty, do nichž Volkman vložil svou křesťanskou filozofii života i evangelijní pojetí tvorby a času: v pokoře, s níž skládá ve své básnické paměti siluety drahých prarodičů, se zračí i letité autorovo krédo, které mu na jedné straně umožňuje toto ztotožnění s představiteli rodové posloupnosti, na druhé straně ztělesňuje vzdálenost, která dnešního člověka (věřícího i nevěřícího) odděluje od někdejšího stavu duševní rovnováhy. Proto také ostatní Volkmanovy momentky a střípky symbolizují především rozjitřenou hladinu lidské duše, hledající své ztišení a smíření, a to například i ve volbě tradičního výraziva nebo v úctě hodnotám přírodního světa.

Alois Volkman se tedy dočkal opožděného vydání sbírky své rozjímavé a nevtíravé poezie, především však též našel svého kongeniálního kritického vykladače v osobě zasvěceného znalce naší duchovní poezie - Jaroslava Meda. Ten výstižně stanoví hlavní atributy jeho poezie, tj. aforističnost a civilnost výrazu, jakož i intelektuální touhu po zobecnění - a básníkovi připomíná, že jako křesťan zná váhu vyřčených slov, a proto by k nim měl přistupovat s pokorou a nadějí. Touto moudrou radou by se Volkman měl řídit i ve svých dalších knihách...

no